

یک ساعت بحث چالشی
خبرنگار خراسان با یک
اقتصاددان مخالف هدفمندی

حمله گاز انبری تحریم و هدفمندی به اقتصاد ایران

حسین بردبار



محو را صلی بحث ما اجرای گام دوم هدفمندی
یارانه هاست که اتفاقاً بازمان مصوبه مجلس
برای تامین نظر شورای نگهبان همزمان
شده است، همانگونه که استحضار دارید مجلس ۵۹ هزار
میلیارد تومان برای اجرای هدفمندی یارانه هادر سال ۹۳
تصویب کرد که ۴۸ هزار میلیارد تومان از آن باید از محل
افزایش قیمت حاملهای انرژی باشد، با توجه به این که کل
این رقم برای سال جاری ۵۰ هزار میلیارد تومان بود که
۳۸ هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان آن از محل افزایش حاملهای
انرژی می باشد؛ آیا این مصوبه را در جهت اجرای گام دوم
هدفمندی می دانید؟



هر پدیده ای را باید در یک چارچوبی که هدفهایی را دنبال می
کند، بررسی کرد. در اقتصاد نیز بررسی یک پدیده مستقل از
سایر پدیده های مرتبط، کار بی حاصلی است. می شود بررسی
کرد که مجلس و دولت با این تصمیم چه اهدافی را دنبال می
کنند، آنچه که مشهور شده، آن است که گام دوم هدفمندی
یارانه ها دنبال می شود، خوب معنایش این است که باید هدف
را در قانونی که گام اول با آن شروع شد جستجو کنیم، در حالی
که در آن قانون هدف تصریح شده ای وجود ندارد.

منظور تان چیست؟ صریح تر می فرمایید؟

یعنی در آن قانون نیامده است که به منظور رسیدن به این اهداف
قانون را تصویب می کنیم.

مگر قرار نبود که قیمتها طبق همان قانون به قیمت فوب
خلیج فارس برسد؟

به عنوان هدف چیزی تصریح نشده است منتها گفته شده است
که ظرف یک فاصله زمانی وطنی یک دوره برنامه (پنجم) قیمتها

دکتر حسن سبحانی، اقتصاددانی که تجربه سه دوره نمایندگی مجلس و ریاست بر کمیسیون برنامه
و بودجه مجلس شورای اسلامی را در کارنامه دارد؛ از معدود چهره های اقتصادی کشور است که از
همان ابتدا مخالف اجرای هدفمندی یارانه ها بود و با گذشت سه سال از اجرای این قانون و همزمان
تصمیم مجلس و دولت برای شروع مرحله دوم آن، هنوز بر همین اعتقاد ثابت قدم مانده است، هر چند
نوع مخالفت وی متناسب با شرایط فعلی کشور اندکی تغییر کرده است اما به صراحت می گوید: باید
این سه سال تجربه را آسیب شناسی کنیم و چون مشکلاتش به مراتب وسیعتر از منافعی بوده است
با شتاب به جلو نرویم. باید کندی کنیم و متناسب با آسیبهایی که وارد شده است اگر باید متوقف
شود، متوقف کنیم و.... از نگاه این اقتصاددان که در کسوت استاد تمام اقتصاد، به عنوان مدیر گروه
اقتصاد اسلامی، پولی و مالی دانشگاه تهران به فعالیت علمی و پژوهشی خود ادامه می دهد، تجربه
سه ساله در مورد اجرای هدفمندی یارانه ها؛ تجربه خوبی نیست: "تا جایی که ما می دانیم این قانون
در بهر کود کشاندن اقتصاد ایران، در افزایش سطح عمومی قیمتها یعنی تورم، در افزایش قیمت برای
دلار و ریال و در پایین آوردن سطح زندگی اقشار متوسط جامعه و پایین آوردن کیفیت خدمات دولتی
مثل خدمات آموزشی و درمانی، موثر است" وقتی از وی درباره ادامه مسیر می پرسیم نیز جمله جالبی
می گوید: "عقل متعارف بشر می گوید که از یک سوراخ بیش از یک بار گزیده نشویم. به لحاظ شرعی
هم گفته شده است که مومن زیرک باشد به این معنا که از اقدامات تجربه یاد بگیرد..."

با این حال نمی توان در برابر این همه مخالفت درباره اجرای قانون هدفمندی، یاد دکتر سبحانی چالش
و بحث جدی نکرد، بحث تا حدی بالا می گیرد که وی اندکی از کوره در می رود و می گوید: وقتی من
نوعی این طوری می گویم شما باید فکر کنید که چرا فلانی این مطالب را می گوید، چون آدمی نیست
که همین طوری صحبت کند....

چالش یاد دکتر سبحانی بیش از یک ساعت در دفتر کار وی در دانشکده اقتصاد دانشگاه تهران ادامه
دارد تا بیشتر بازوای فکری این اقتصاددان آشنا شویم، دیدگاههایی که شاید امروز به درد برخی از
مسئولان تصمیم ساز و تصمیم گیران نظام اقتصادی کشور بخورد و بهتر است از همین حالا و در ابتدای
برداشتن قدم ها برای اجرای مرحله دوم هدفمندی یارانه ها مدنظر قرار گیرد: